

Plan

Wstęp

1. Fenomen *noesis* – wyjaśnienie pojęć

- 1.1. Platona metafora słońca
- 1.2. Inne istotne metafory
  - 1.2.1. „Wgląd”
  - 1.2.2. „Intuicja”
  - 1.2.3. „Doświadczenie”
  - 1.2.4. „Błysk”
  - 1.2.5. „Serce”
- 1.3. *Noesis* i rodzaje intuicji
  - 1.3.1. Intuicja zmysłowa
  - 1.3.2. Intuicja instynktowa
    - 1.3.2.1. „Prawdziwe mniemania”
    - 1.3.2.2. Działanie *vis cogitativa*
    - 1.3.2.3. Ludzkie myślenie w praktyce
  - 1.3.3. *Noesis* jako intuicja intelektualna
    - 1.3.3.1. Intelpekt, który nie jest rozumem
    - 1.3.3.2. Zdolność poznania powszechnych zasad
    - 1.3.3.3. Intuicja intelektualna a rodzaje inteligencji
    - 1.3.3.4. Poznanie darmo dane

2. *Noesis* na tle innych rodzajów poznania

- 2.1. Platona metafora linii
- 2.2. Cztery pośredniki poznawcze
  - 2.2.1. Spostrzeżenia zewnętrzne
    - 2.2.1.1. Natura zmysłu
    - 2.2.1.2. Niematerialność zmysłowej formy poznawczej
    - 2.2.1.3. Realność poznania zmysłowego
  - 2.2.2. Zmysłowe formy poznawcze wewnętrzne
    - 2.2.2.1. Poznanie przez instynkt
    - 2.2.2.2. „Uniwersalny” charakter poznania zmysłowego
    - 2.2.2.3. Skojarzeniowe ciągi spostrzeżeń
  - 2.2.3. Idee
    - 2.2.3.1. „Idea” jednostkowa
    - 2.2.3.2. Ja podmiotowe
    - 2.2.3.3. Idee gatunkowe, rodzajowe, ponadrodzajowe
  - 2.2.4. Pojęcia
    - 2.2.4.1. „Pojęcie” pierwotne
    - 2.2.4.2. Pojęcia wtórne
    - 2.2.4.3. Schematy wyobrazeniowe i modele umysłowe
    - 2.2.4.4. Ja przedmiotowe
- 2.3. Struktura poznania noetycznego
  - 2.3.1. Powszechna natura „idei” jednostkowej
  - 2.3.2. Ujmowanie gatunków przez „ideę” jednostkową
  - 2.3.3. *Nihil est in intellectu ... nisi ipse intellectus*
  - 2.3.4. Zhierarchizowana natura intelektualnego światła
  - 2.3.5. Poznanie podmiotowe
- 2.4. *Noesis* jako poznanie ukryte
  - 2.4.1. Oczywistość
    - 2.4.1.1. Odmiany naoczności
    - 2.4.1.2. Jasność i wyraźność
    - 2.4.1.3. Oczywistość pewna i niepewna
  - 2.4.2. Aktualność
    - 2.4.2.1. Rodzaje pamięci zmysłowej

- 2.4.2.2. Pamięć umysłowa
- 2.4.2.3. *Noesis* a pamięć
- 2.4.3. Nieświadomość
  - 2.4.3.1. Rodzaje świadomości
  - 2.4.3.2. Podświadomość
  - 2.4.3.3. Przedświadomość i nadświadomość

3. *Noesis* i rzeczywistość

- 3.1. Platona metafora jaskini
- 3.2. Przedmioty poznania i wymiary rzeczywistości
- 3.3. Rzeczywistość czyli to, co istnieje
  - 3.3.1. Istnienie idei i słabsze rodzaje istnienia
  - 3.3.2. Poznanie istnienia
  - 3.3.3. Kausalny charakter „idei” jednostkowej
  - 3.3.4. Substancje i przypadłości
- 3.4. Rodzaje rzeczywistości
  - 3.4.1. Odbitki rzeczy materialnych
  - 3.4.2. Rzeczy materialne
  - 3.4.3. Byty typu matematycznego
    - 3.4.3.1. Jak istnieją pojęcia
    - 3.4.3.2. Subtelna materia pojęć
    - 3.4.3.3. Gdzie istnieją byty typu matematycznego
  - 3.4.4. Idee jako rzeczywista rzeczywistość
    - 3.4.4.1. Istnienie idei
    - 3.4.4.2. Forma istotowa idei
    - 3.4.4.3. Przestrzeń i czas jako rozwinięcie wewnętrznej treści idei

4. *Noesis* i typy przyczynowości zewnętrznej

- 4.1. Platona metafora rzemieślnika
- 4.2. Intuicyjne ujęcie przyczyny wzorczej – poznanie prawdy
  - 4.2.1. Prawda ontyczna i prawda poznawcza
  - 4.2.2. Anamnesticzny charakter poznawania prawdy
  - 4.2.3. „Prawda” narzucana na rzeczywistość
  - 4.2.4. Udział woli w poznaniu prawdy
  - 4.2.5. Prawda ukierunkowana przez piękno
- 4.3. Intuicyjne ujęcie przyczyny celowej – poznanie dobra
  - 4.3.1. Dobro ontyczne i dobro moralne
  - 4.3.2. Cel ostateczny i cele pośrednie
  - 4.3.3. Noetyczne poznanie Dobra Najwyższego
  - 4.3.4. Intuicyjny dobór środków prowadzących do Celu
  - 4.3.5. Kalokagatia
  - 4.3.6. Poruszenie serca jako ujawnianie się niewidzialnego motywu
- 4.4. Intuicyjne ujęcie przyczyny sprawczej – poznanie piękna
  - 4.4.1. Szczęście – miłość – piękno
  - 4.4.2. Piękno ontyczne i piękno estetyczne
  - 4.4.3. Akt twórczy
  - 4.4.4. Kreatywna kontemplacja
  - 4.4.5. Natchnienie artystyczne
  - 4.4.6. Piękno w sposobie przedstawiania rzeczywistości
  - 4.4.7. Piękno przedstawionej rzeczywistości

5. *Noesis* i świat osobowy

- 5.1. Platona metafora człowieka jako połówki całości
- 5.2. Dianoetyczna relacja osobowa
- 5.3. Noetyczne Ja i Ty
- 5.4. Etapy relacji noetycznej
  - 5.4.1. Spotkanie

- 5.4.2. Wspólnota
- 5.4.3. Społeczność
- 5.5. Typy relacji noetycznej
  - 5.5.1. Typ ojcowsko-synowski
  - 5.5.2. Typ braterski
  - 5.5.3. Typ oblubieńczy
- 5.6. Poznanie przez miłość
  - 5.6.1. Poznanie drugiej osoby
  - 5.6.2. Poznanie bycia poznanym
  - 5.6.3. Miłość jako intelektualne światło

6. *Noesis*, czyli to co większe od człowieka

- 6.1. Platona metafora daimoniona
- 6.2. Doświadczenie religijne jako spotkanie osób
  - 6.2.1. Boskie Ty osobą *par excellence*
    - 6.2.1.1. Ty absolutne
    - 6.2.1.2. Osobowe „wychylenie”
    - 6.2.1.3. Bezpośrednie spotkanie z boskim Ty
  - 6.2.2. Osobowa modlitwa
    - 6.2.2.1. Wdzięczność, prośba i skrucha
    - 6.2.2.2. Inspiracja i rozeznanie duchowe
    - 6.2.2.3. Adoracja
    - 6.2.2.4. „Twarzą w twarz”
  - 6.2.3. Wiara
  - 6.2.4. Osobowe zło
  - 6.2.5. Zbawienie
  - 6.2.6. Świętość
- 6.3. Noetyczne i społeczne pochodzenie religii
  - 6.3.1. Jedno czy dwa źródła religii
  - 6.3.2. Religijny aspekt *noesis*
  - 6.3.3. Wymiar społeczny noetycznego doświadczenia religijnego
  - 6.3.4. Miejsce *noesis* w różnych formach społeczności i religijności
    - 6.3.4.1. Społeczności prymitywne
    - 6.3.4.2. Społeczności ekspansywne
    - 6.3.4.3. Społeczności zorganizowane według wartości rozumu
- 6.4. Czym jest religia
  - 6.4.1. Wiąż religijna
  - 6.4.2. Religijna natura miłości
  - 6.4.3. Religia jako miłosna tęsknota

7. *Noesis* – narodziny poznania

- 7.1. Platona metafora akuszera
- 7.2. Tęsknota za początkiem
  - 7.2.1. Punkty zwrotne w początkowym życiu intelektu
  - 7.2.2. Istnienie ludzkie jako upadanie jestestwa
  - 7.2.3. Egzystencjalne źródła opowieści o „raju”
    - 7.2.3.1. Istotne elementy biblijnej opowieści
    - 7.2.3.2. W dialogu z boskim Ty i poza nim
    - 7.2.3.3. Doświadczalny fundament rajskiego mitu
- 7.3. Obecność *noesis* na różnych etapach rozwoju człowieka
  - 7.3.1. Początek życia ludzkiego
  - 7.3.2. Etap wegetatywny
  - 7.3.3. Etap zmysłowy
  - 7.3.4. Etap rozumowy
- 7.4. Rozwój człowieka – perspektywa noetyczna
  - 7.4.1. Od *pre-noesis* do *hiper-noesis*
  - 7.4.2. Intelekt powszechny i intelekty szczegółowe

- 7.4.3. Ruch w dół i w górę
- 7.4.4. Porządek ludzkiego rozwoju
- 7.5. Samoobjawienie się *noesis*
  - 7.5.1. Najważniejsze metafory
    - 7.5.1.1. Przebudzenie
    - 7.5.1.2. Oświecenie
    - 7.5.1.3. Ponowne narodzenie
  - 7.5.2. Ten, który oświeca
  - 7.5.3. Udział innych osób w wyłonieniu się *noesis*
- 7.6. *Noesis* w obliczu śmierci
  - 7.6.1. *Noesis* i lęk przed śmiercią
  - 7.6.2. To co *noesis* może utracić
  - 7.6.3. To co *noesis* może zyskać

Zakończenie